

Begroting in hoofdlijnen

Financieel Perspectief

De Kadernota 2027 is de basis van de Begroting 2027. De Kadernota 2027 is vastgesteld in de raadsvergadering van 13 juli 2026 en bevat onder andere de autonome ontwikkelingen, algemene uitkering en prijs- en areaalindexaties. Daarnaast is door de raad een amendement aangenomen met betrekking tot de ombuiging op het wijkcentrum Schollebaar. Deze mutaties zijn verwerkt in de Begroting 2027. In onderstaande tabel is het meerjarig begrotingssaldo opgenomen en wordt daarna per categorie toegelicht.

		Begroting en meerjarenbegroting			
	Ontwikkeling begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
	Beginstand Kadernota 2027	4.018	-4.337	-5.926	-11.665
	Autonome ontwikkelingen	1.514	-1.165	-1.384	-1.584
	Amendement op de Kadernota 2027 (wijkcentrum Schollebaar)	-324	0	0	0
	Kadernota 2027 inclusief autonome ontwikkelingen	5.208	-5.502	-7.310	-13.249
1	Coalitieakkoord 2026-2030	-783	-1.472	-1.846	-3.804
2	Ombuigingen	-3.035	-2.185	-2.295	-2.267
3	Algemene uitkering	1.989	2.266	2.637	5.830
4	Kapitaallasten	838	20	-394	-222
5	Personeelslasten	156	156	104	102
6	Onroerende zaakbelastingen	411	445	446	637
7	Dividend Stedin	23	-155	-99	663
8	Voorziening onderhoud	281	281	281	281
9	Sociaal domein	-354	879	1.787	1.091
10	Realisatiestimulans	1.309	2.554	3.182	0
11	Overige	130	48	41	-109
	Eindstand Begroting 2027	6.173	-2.664	-3.466	-11.047
Af:	Incidentele lasten en baten	-2.316	-4.260	-4.211	-700
Af:	Ombuiging fietsenstalling (aanpassing PZH)	-220	-220	-220	-220
	Structureel begrotingssaldo incl. aanpassing PZH	3.637	-7.144	-7.897	-11.967

Toelichting mutaties begroting 2027

- Coalitieakkoord 2026-2030**
Het Coalitieakkoord 2026-2030 is financieel verwerkt in de begroting 2027. Voor een gedetailleerd overzicht wordt verwezen naar de [tabel](#) in dit onderdeel van de begroting.
- Ombuigingen**
De in de begroting 2026 opgenomen ombuigingen zijn geactualiseerd en op onderdelen aangepast. Voor een uitgebreid overzicht wordt verwezen naar de [tabel](#) in dit onderdeel.
- Algemene uitkering**
De algemene uitkering uit het gemeentefonds is berekend op basis van de meicirculaire 2026. Daarnaast is de stelpost volume accres voor het jaar 2027 (1.025) vrijgevallen ten gunste van het begrotingssaldo. De stelpost geoormerkte gelden is eveneens vrijgevallen ten gunste van het begrotingssaldo. In programma 6 wordt e.e.a. toegelicht.
- Kapitaallasten**
De investeringsplanning is aangepast en op basis van de aangepaste planning zijn de afschrijvingslasten berekend. Een en ander resulteert in lagere lasten in 2027 en 2028 en hogere lasten vanaf 2029.
- Personeelslasten**
De personeelslasten dalen ten opzichte van vorige jaren. Een deel van de daling in 2027 en volgende jaren wordt veroorzaakt doordat in de begroting 2026 90k te veel was opgenomen. De verklaring van het overige deel is dat in de begroting 2026 een hogere salarisstijging is geprognostiseerd voor de jaarschijf 2027 dan in de begroting 2027.

6. Onroerendzaakbelastingen

De tarieven OZB zijn in 2027 geïndexeerd met 2,5%. Daarnaast is rekening gehouden de bouw van nieuwe woningen (areaaluitbreiding).

7. Dividend Stedin

Het dividend van Stedin is aangepast op basis van een geactualiseerde dividend-prognose van Stedin.

8. Voorziening onderhoud

De voorziening onderhoud is herberekend op basis van geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen. Dit resulteert in een structureel lagere dotatie aan de voorziening van 281 per jaar.

9. Sociaal domein

De belangrijkste mutaties hebben betrekking op de hogere bijdragen aan het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). Voor het CJG wordt dit veroorzaakt door de jaarlijkse loon- en prijsindexatie en een beperkte autonome volumegroei binnen de lokaal gecontracteerde jeugdhulp. Voor de GRJR is de bijstelling gebaseerd op de individuele gemeentelijke prognose van de autonome volumegroei van de jeugdhulpkosten. Daarnaast is het in de begroting opgenomen voordeel op de BUIG voor de komende jaren naar beneden bijgesteld aangezien het uitkeringenbestand een stijgende lijn laat zien.

10. Realisatiestimulans

Voor 2027, 2028 en 2029 komen wij in aanmerking voor de Realisatiestimulans in verband met de bouw van betaalbare woningen. Om rekening te houden met mogelijke onvoorziene omstandigheden en niet vooruit te lopen op de volledige toekomstige opbrengsten, is een voorzichtige raming gehanteerd. Hierbij is gerekend met 100% van de opbrengst per woning in 2027, 80% in 2028 en 50% in 2029. De realisatiesubsidie betreft een landelijke financiële bijdrage van het Rijk voor gemeenten die starten met de bouw van betaalbare woningen.

11. Overige

Dit is het saldo van de overige, niet nader gespecificeerde bijstellingen.

Eindstand Begroting 2027

De eindstand van de Begroting is positief in 2027 en 2028. Deze stand wordt echter beïnvloed door incidentele baten en lasten. Denk hierbij aan projecten binnen het grondbedrijf (grondexploitaties) en gebiedsontwikkeling van Het Nieuwe Rivium maar ook aan de verkoop van grond aan Stedin, verkoop van snippergroen en de subsidie realisatiestimulans. Zie voor een volledig overzicht van de [incidentele baten en lasten](#) de tabel in de Financiële begroting. Daarnaast merkt PZH de opgenomen ombuiging met betrekking tot de fietsenstalling ad. 220k als niet reëel aan, aangezien onvoldoende duidelijkheid gegeven kan worden over de realisatie van deze ombuiging. Daarom is deze ombuiging ook gecorrigeerd op het structurele begrotingssaldo.

Na verwerking van deze mutaties sluit 2027 met een positief structureel saldo maar de toekomstige jaarschijven zijn negatief.

Coalitieakkoord 2026-2030

In onderstaande tabel is de financiële vertaling van het coalitieakkoord 2026-2030 opgenomen en hoe deze in de begroting is verwerkt. Afwijkingen ten opzichte van het coalitieakkoord worden kort tekstueel toegelicht. De inhoudelijke uitwerking van het coalitieakkoord treft u in de diverse programma's aan.

Programma	Omschrijving	Investering	2027	2028	2029	2030
1	Kindercollege		-25	-25	-25	-25
2	Administratieve ondersteuning handhaving		-75	-75	-75	-75
	Verlenging JOZ (grenzenstellend jongerenwerk)		-	-450	-450	-450
	Uitbreiding cameratoezicht		-10	-10	-10	-10
3	Verhuispremie senioren		-25	-25	-25	-25

Programma	Omschrijving	Investing	2027	2028	2029	2030
	Starterleningen (nieuwe ronde)		-40	-40	-40	-40
	Beschermde wonen en tijdelijke plekken		-130	-130	-130	-130
	Kralingseweg	5.000	-	-	-	-355
	Aanpak verkeersveiligheid	1.500	-	-	-	-107
	Aanpak fietsroutes & knelpunten (fietsbeleid)	1.750	-	-	-	-124
	Beschikbaarheid grote projecten (o.a. Algeracorridor) en alg	8.500	-	-	-	-604
	Klimaatadaptatie: Waterrobuustheid	4.200	-	-58	-116	-173
	Klimaatadaptatie: Waterrobuustheid (beheerkosten)		-	-85	-170	-256
	Klimaatadaptatie: Waterrobuustheid (dekking rioolheffing)		-	143	286	429
	Klimaatadaptatie: Hittebestendigheid	16.400	-	-252	-451	-645
	Klimaatadaptatie: Hittebestendigheid (beheerkosten)		-	-167	-335	-502
	New Towns investering 2030	6.100	-	-	-	-
4	Kinderlabs		-	-	-	-400
	Behoud Rotterdam 2027		-180	-	-	-
5	Netbewust bouwen sporthal Schenkel	385	-	-	-7	-15
	Evenementen (beleid en impuls)		-298	-298	-298	-298
Totaal verwerkt in de Begroting			-783	-1.472	-1.846	-3.804
Totaal coalitieakkoord			-783	-1.447	-1.861	-3.993
Verschil			0	-25	15	189

In het Coalitieakkoord 2026-2030 is opgenomen dat de uitrol van de nieuwe minicontainers in Capelle aan den IJssel van de baan is. De consequentie hiervan is dat de ondergrondse containers in stand blijven en dat voor de vervanging van deze ondergrondse containers vervangingsinvesteringen opgenomen moeten worden. In de begroting 2027 zijn de vervangingsinvesteringen opgenomen voor 2027 en verder. Voor 2026 wordt dit opgenomen in de Slotwijziging 2026. De kapitaallasten van deze vervangingsinvesteringen worden gedekt uit de afvalstoffenheffing zodat een en ander budgettair neutraal verloopt.

Het verschil tussen het coalitieakkoord en de begroting wordt veroorzaakt door afschrijvings- en rentelasten. Bij het opstellen van de tabel van het coalitieakkoord is gerekend met andere afschrijvingstermijnen en een rente van 3%.

In de geactualiseerde begroting zijn de afschrijvingstermijnen aangepast en wordt uitgegaan van de actuele omslagrente. Deze bedraagt 0,9% in 2027 en loopt op naar 2,1% in 2030. Hierdoor wijken de kapitaallasten en rentelasten af van de bedragen die destijds in de tabel van het coalitieakkoord zijn opgenomen. Het verschil betreft daarmee geen beleidsmatige afwijking ten opzichte van het coalitieakkoord, maar wordt veroorzaakt door de actualisatie van de afschrijvingstermijnen en omslagrente.

In het Coalitieakkoord 2026-2030 is afgesproken om de hoogte van de inkomensgrens voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur voor 2027 en verder structureel voort te zetten op 130% van het wettelijk sociaal minimum. Het streven daarbij is een jaarlijkse toename in het bereik van deze regeling. Binnen de Meerjarenraming is voorts nog voldoende budget beschikbaar voor de uitvoering van de regeling.

Ombuigingen

In onderstaande tabel zijn correcties opgenomen met financiële gevolgen voor de Begroting 2027. Deze correcties zijn in de Kadernota 2027 wel toegelicht maar niet financieel verwerkt. In de Kadernota 2027 is het onderdeel riool van 400 in 2029 niet toegelicht. De reden van deze mutaties is dat voor de jaren 2029 en 2030 minder overhead is toe te rekenen.

Ombuigingen				
Onderwerp	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
<i>Specificatie correcties ombuigingen</i>				
Verhuur gemeentehuis	-1.230	-1.090	-1.090	-1.090

Ombuigingen				
OZB zachte woningvoorraad	-360	-360	-360	-360
Verkoop gronden aan Stedin (Fasering)	-730	0	290	440
Opnemen subsidies	-750	-750	-750	-750
Gemeentelijke locaties	20	0	0	0
Riool	0	0	-400	-522
Extra ingevuld efficiency bedrijfsvoering BDV1	15	15	15	15
Totaal	-3.035	-2.185	-2.295	-2.267

Structureel en reëel evenwicht

In onderstaande tabel wordt het structurele begrotingssaldo gepresenteerd. Het begrotingssaldo wordt gecorrigeerd voor incidentele lasten en baten. Dit overzicht is overeenkomstig de begrotingscirculaire 2027 van de provincie in het kader van de toezichthoudende rol van de provincie. Uit onderstaande overzicht blijkt dat de begroting 2027 voor wat betreft de jaarschijf 2027 structureel en reëel sluitend is.

Structureel begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Lasten exclusief mutaties reserves	-316.037	-320.421	-326.284	-325.974
Baten exclusief mutaties reserves	321.002	316.049	320.841	313.719
Geraamd saldo van baten en lasten	4.965	-4.372	-5.443	-12.255
Toevoegingen reserves	-14	-14	-14	-14
Onttrekkingen reserves	1.223	1.723	1.992	1.223
Geraamd resultaat	6.173	-2.664	-3.466	-11.047
Elimineren incidentele lasten (excl. incidentele toevoegingen reserves)	13.062	17.952	22.017	13.841
Elimineren incidentele baten (excl. incidentele onttrekkingen reserves)	-15.378	-21.712	-25.459	-14.541
Incidentele toevoegingen reserves	14	14	14	14
Incidentele onttrekkingen reserves	-14	-514	-783	-14
Structureel begrotingssaldo	3.857	-6.924	-7.677	-11.747
Ombuiging fietsenstalling (aanpassing PZH)	-220	-220	-220	-220
Structureel begrotingssaldo incl. aanpassing PZH	3.637	-7.144	-7.897	-11.967

Overleg met toezichthouder Provincie Zuid-Holland (PZH)

In aanloop van het opstellen van de Begroting 2027 is ambtelijk overleg gevoerd met PZH over het overzicht incidentele baten en lasten, de doorgevoerde ombuigingen en overige mutaties.

Incidentele baten en lasten

Een groot deel van de incidentele baten en lasten heeft betrekking op projecten binnen het grondbedrijf (grondexploitaties) en gebiedsontwikkeling van Het Nieuwe Rivium. De incidentele lasten en baten betreffen verder onder andere de verkoop van grond aan Stedin, verkoop van snippergroen en de subsidie realisatiestimulans. PZH geeft aan zich te kunnen vinden in het overzicht incidentele baten en lasten. Zie voor een volledig overzicht van de [incidentele baten en lasten de tabel](#) in de Financiële begroting.

Doorgevoerde ombuigingen en overige mutaties

PZH geeft aan de opgenomen ombuiging met betrekking tot de fietsenstalling ad. 220 als niet reëel aan te merken aangezien onvoldoende duidelijkheid gegeven kan worden over de realisatie van deze ombuiging. Daarom is deze ombuiging gecorrigeerd op het structurele begrotingssaldo.

Mutaties in de algemene reserve

Onderstaand is het verloop van de algemene reserve weergegeven. In de jaren 2027 e.v. is het geprognosticeerde saldo uit deze Begroting 2027 opgenomen. In de jaarschijf 2026 staan naast het geprognosticeerde saldo ook mutaties van reeds genomen besluiten over de inzet van de algemene reserve. Dit betreft uit de Begroting 2026 de ombuigingsmaatregel voor het vormen van de reserves kapitaallasten en de inzet van de algemene reserve ter dekking van het begrotingssaldo. En uit de Kadernota 2027 de inzet van de reserve ten behoeve van het pilot-project maatschappelijke weerbaarheid en de grondexploitatie Stationsgebied Schollevaar.

Verloop van de Algemene reserve (bedragen x € 1.000)	Saldo 2026	Saldo 2027	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Stand begin jaar	170.577	118.976	125.149	122.485	119.019
<i>Mutaties:</i>					
- Inzet dekking negatief resultaat	-2.000				
- Vormen van reserves kapitaallasten	-50.000				
- Pilot-project maatschappelijke weerbaarheid	-131				
- Grondexploitatie Stationsgebied Schollevaar	-7.140				
- Geprognosticeerd begrotingssaldo	7.670	6.173	-2.664	-3.466	-11.047
Stand eind jaar	118.976	125.149	122.485	119.019	107.972

Ontwikkeling van de investeringsplanning

Onderstaand zijn de totale geplande netto investeringen per jaarschijf weergegeven met daaronder de cumulatieve investeringskredieten vanaf 2026. Over de periode 2026 tot en met 2034 bedraagt het totaal aan investeringskredieten € 475 miljoen. Met netto wordt bedoeld de verwachte uitgaven minus de verwachte inkomsten van subsidies.

Ten opzichte van de begroting 2026 is er sprake van een toename in de investeringsplanning. Over de periode 2025 tot en met 2033 staat in de begroting 2026 een totaal aan investeringskredieten van € 403 miljoen. Voor inzicht in de verschillen tussen de begroting 2027 en begroting 2026 is onderstaand ook de investeringsplanning, vanaf 2026, uit de begroting 2026 opgenomen met de mutatie per jaarschijf.

In de bijlage Investeringskredieten is een specificatie opgenomen van alle investeringen voor de jaren 2026 tot en met 2034.

Investeringsplanning BG 2027	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Netto investering	48.777	60.386	81.555	63.176	57.512	47.794	44.281	39.915	31.797
Cumulatief	48.777	109.163	190.718	253.893	311.406	359.200	403.481	443.396	475.192

Investeringsplanning BG 2026	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Netto investering	47.027	55.425	63.640	47.272	42.862	36.092	32.384	32.163
Cumulatief	47.027	102.451	166.091	213.362	256.225	292.317	324.701	356.865

Mutatie BG 2027 t.o.v. BG 2026	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Netto investering	1.751	4.961	17.915	15.904	14.650	11.702	11.897	7.752
Cumulatief	1.751	6.712	24.627	40.531	55.181	66.883	78.779	86.531

Ontwikkeling rente- en afschrijvingslasten

Onderstaand is de ontwikkeling van de kapitaallasten opgenomen. Door de toename in de bovenstaande investeringsplanning stijgen in het meerjarenperspectief de kapitaallasten komende jaren ten opzichte van kapitaallasten zoals opgenomen in de begroting 2026.

Voor inzicht in de verschillen tussen de begroting 2027 en begroting 2026 is onderstaand ook de ontwikkeling van de kapitaallasten, vanaf 2026, uit de begroting 2026 opgenomen met de mutatie per jaarschijf. Tot en met 2028 is er nog sprake van een voordeel ten opzichte van de begroting 2026., veroorzaakt door zowel lagere afschrijvings- en rentelasten. Vanaf 2029 is er echter sprake van oplopende kapitaallasten door stijgende afschrijvingslasten vanwege de oplopende investeringen.

Kapitaallasten BG 2027	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Afschrijving	11.631	13.611	15.239	17.286	20.483	22.320	23.924	25.094	26.395
Rente	3.134	3.083	6.187	8.654	10.510	11.784	12.967	13.938	14.909
Totaal	14.764	16.693	21.426	25.940	30.994	34.104	36.892	39.032	41.303

Kapitaallasten BG 2026	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Afschrijving	12.438	14.315	15.504	17.176	19.226	20.069	21.157	21.927
Rente	3.043	4.735	6.479	8.202	9.693	11.165	12.402	13.704
Totaal	15.481	19.050	21.983	25.378	28.919	31.234	33.559	35.631

Mutatie BG 2027 t.o.v. BG 2026	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Afschrijving	-807	-704	-265	110	1.257	2.251	2.767	3.167
Rente	91	-1.652	-292	452	817	619	565	234
Totaal	-717	-2.357	-557	562	2.075	2.870	3.333	3.401

De afschrijvingslasten nemen in de periode 2026 tot en met 2034 fors toe. Deze toename wordt veroorzaakt door de nieuwe investeringskredieten. Deze investeringskredieten bestaan uit investeringen welke in eerdere P&C-producten zijn verstrekt en investeringen welke in het Coalitieakkoord 2026-2030 'Samen voor Capelle' staan opgenomen.

In onderstaande tabel staan de afschrijvingslasten per programma opgenomen voor zowel de reeds afgeronde investeringen en de nieuwe investeringen welke momenteel in uitvoering zijn of waarvan in de komende jaren de werkzaamheden worden opgestart.

Afschrijving afgeronde investeringen	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
2 Veiligheid en handhaving	81	81	81	79	79	16	16	15	14
3 Wonen en openbare ruimte	6.527	6.510	6.510	6.465	6.452	6.418	6.217	5.965	5.677
4 Zorg en ondersteuning	1.009	959	796	612	465	332	221	105	105
5 Onderwijs, werk en vrije tijd	3.907	3.913	3.913	3.736	3.736	3.682	3.682	3.499	3.437
6 Financiën	107	97	97	89	46	46	44	43	24
Totaal afgerond	11.631	11.561	11.397	10.982	10.778	10.494	10.180	9.627	9.258

Afschrijving nieuwe investeringen	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
2 Veiligheid en handhaving	-	30	30	30	30	30	30	30	30
3 Wonen en openbare ruimte	-	1.608	3.084	4.612	6.586	8.336	9.804	11.275	12.747
4 Zorg en ondersteuning	-	133	262	390	519	647	776	905	905
5 Onderwijs, werk en vrije tijd	-	32	209	1.005	2.303	2.505	2.930	3.053	3.262
6 Financiën	-	246	257	267	267	307	203	203	193
Totaal nieuw	0	2.050	3.842	6.304	9.705	11.826	13.744	15.467	17.137

Totaal afgerond en nieuw	11.631	13.611	15.239	17.286	20.483	22.320	23.924	25.094	26.395
---------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat we door middel van financiële kengetallen inzicht geven in onze financiële positie. Gemeenten zijn vrij om hier zelf duiding aan te geven. Niettemin heeft de provincie Zuid-Holland in een themacirculaire een aantal signaleringswaarden aangegeven. Deze staan in onderstaande tabel opgenomen.

Signaleringswaarden provincie Zuid Holland voor ratio's	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
1b netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
2 solvabiliteit	>50%	20-50%	<20%
3 grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
4 structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
5 belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

In de onderstaande tabel is een totaaloverzicht verstrekt van de verschillende ratio's. Vanwege investeringen moeten meer leningen worden aangetrokken, wat ongunstig is voor de schuldquote. De solvabiliteit verslechtert in meerjarenperspectief omdat de begrotingsresultaten afnemen. De kengetallen benadrukken de noodzaak van ombuigingen. In de de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is inzichtelijk gemaakt hoe enkele ratio's zich ontwikkelen ten opzichte van de Begroting 2026.

Financiële ratio's	Rekening 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
1a netto schuldquote	29,6%	23,1%	44,9%	67,4%	82,8%	100,5%	117,0%	132,7%	147,8%	162,3%
1b netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	28,5%	22,0%	43,8%	66,3%	81,8%	99,5%	115,9%	131,6%	146,7%	161,2%
2 solvabiliteit	55,5%	54,1%	47,8%	40,4%	35,9%	31,3%	27,4%	23,6%	19,9%	16,3%
3 grondexploitatie	-0,9%	3,3%	3,6%	3,5%	3,4%	3,5%	3,6%	3,7%	3,7%	3,7%
4 structurele exploitatieruimte	3,3%	2,1%	1,2%	-2,2%	-2,4%	-3,7%	-4,7%	-5,3%	-6,2%	-7,1%
5 belastingcapaciteit	71,5%	77,4%	81,4%	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.